

AL SINDS 1993 DOET MONEYVIEW ONDERZOEK NAAR FINANCIËLE (RETAIL)PRODUCTEN EN PROBEERT ZE DIE PRODUCTEN VERGELIJKBAAR EN TRANSPARANT TE MAKEN. IN DIE 23 JAAR ZIJN ER WAT DIT BETREFT GROTE STAPPEN VOORWAARTS GEMAAKT. SINDS EEN JAAR RICHTEN WE ONS VIZIER OOK OP DE PENSIOENFONDSEN, ONDER DE NOEMER VAN THE PENSION RATING AGENCY (TPRA). HET IS ALS-OF JE TWINTIG JAAR TERUG IN DE TIJD GAAT, WAARBIJ DE PARALLELEN VERBLUFFEND ZIJN. DAARVAN HIER EEN VOORBEELD.

TEKST **PETER POST**, DIRECTEUR MONEYVIEW

Zoals bekend verkeren veel pensioenfondsen in financieel zwaar weer. Door historisch lage rentestanden moeten de pensioenfondsen nu meer geld aanhouden om hun verplichtingen te kunnen dekken en is de dekkinggraad van de meeste fondsen de afgelopen jaren flink onderuit gegaan. De definitie van de dekkinggraad is nu echter gewijzigd en vanaf dit jaar worden opeens potjes meegenomen in de dekkinggraad die hier niet thuishoren. Vooral met de voorziening voor risico deelnemers – de zogenoemde (beschikbare) premieregeling – wordt een oneerlijke truc uitgevoerd door deze in de dekkinggraad op te nemen.

De premieregeling bij pensioenfondsen werkt doorgaans namelijk zo: een deelnemer kan (meer) pensioen bijsparen via een aparte optie voor deelnemers die met extra spaarcentjes wel wat meer risico willen lopen in

COLUMN

Een ezel stoot zich in het gemeen...

de hoop op een hoger rendement. Het pensioenfonds fungeert hier als een beleggingsfonds. De deelnemer koopt geen vaste pensioenaanspraken in, maar hoopt dat het fonds dit geld goed belegt opdat het ingelegde vermogen meer waard wordt. In deze regeling geeft het fonds geen garanties. Het overige vermogen van het fonds wordt niet aangewend om dit extra pensioen op peil te houden, mochten de beleggingen verlies lijden. Daar staat tegenover dat het bijgespaarde vermogen ook niet wordt aangewend om in financieel noodweer de verplichte voorzieningen uit de uitkeringsregeling voor risico fonds te financieren, die vaak het leeuwendeel uitmaken van de voorzieningen die fondsen op hun balans hebben staan. Tenminste, zo werkte het altijd.

Nu worden ineens schijnbaar de schotten tussen deze potjes weggenomen. Dat kan twee dingen betekenen. Ofwel de dekking van de pensioenverplichtingen wordt kunstmatig en verkeerd gepresenteerd of het vermogen in de premiereregeling kan vanaf nu – tegen alle bestaande afspraken in – toch wél worden aangewend om de pensioenen uit de uitkeringsregeling te financieren.

Dit laatste is nauwelijks voorstelbaar. Het zou immers betekenen dat de bijspaarders wél de lasten krijgen van de collectiviteit, terwijl zij er nooit de lusten van kregen. Een dergelijke vorm van oplichting wordt vast niet gepikt door de bijspaarders. Deelnemers aan de premiereregeling kunnen wellicht overgehaald worden om hun bijspaarpotje beschikbaar te stellen als hun pensioenaanspraken in de uitkeringsregeling (die zij vrijwel altijd ook hebben) daardoor niet gekort hoeven te worden. Maar de effectiviteit van een dergelijke noodgreep is zeer twijfelachtig. Bovendien wordt van deze deelnemers dan meer gevraagd (namelijk: dubbel risico) dan

van alle anderen, ten bate van de gehele collectiviteit. Dat is op zijn minst een hele 'bijzondere' vorm van solidariteit...

Wat blijft er dan over? Dat dit een oneigenlijke rekenkundige manier is om de dekkingsgraad van fondsen dichter bij de 100 te brengen. Voor noodlijdende fondsen betekent dit dat onvermijdelijke kortingen misschien nog iets langer kunnen worden uitgesteld, met risico op meer financiële averij voor het fonds. En voor vele andere fondsen waarbij de dekkingsgraad nog steeds (ruim) boven de 100 ligt, betekent het dat de kans op indexeren de komende jaren onterecht weer iets kleiner is geworden.

'Fondsen gedwongen om op een oneigenlijke manier de dekkingsgraad dichter bij de 100 te brengen'

We kennen intussen allemaal de verhalen over verzekeraars die hun beloftes niet na zijn gekomen, wat tot een enorme vertrouwensbreuk heeft geleid. Het zou een kleine ramp zijn als onze pensioenfondsen hetzelfde onzalige pad inslaan. Fondsbestuurders maar vooral de politiek staan derhalve voor de schone taak zich niet twee maal aan dezelfde steen te stoten. ■

Reacties op deze column zijn welkom op support@moneyview.nl